

Jar pod Sitnom

Región Banskej Štiavnice poskytuje veľké množstvo prírodných a kultúrnych krás, ktoré stoja za to, aby o nich vedeli nielen turisti, ale hlavne obyvatelia tohto regiónu. Preto pred tromi rokmi vznikla myšlienka vydať Regionálnu učebnicu pre prvý ročník základnej školy banskoštiavnického regiónu so zameraním na environmentálnu výchovu. Pri prezentácii učebnice v januári 2003 vznikla ďalšia myšlienka – animačný program Jar pod Sitnom. Tento rok sa konala už tretia, po prvý raz v priestoroch Múzea vo Svätom Antone. Zúčastnilo sa jej 263 detí. Organizátorom animačného programu bolo Stredisko environmentálnej výchovy (SEV) SAŽP Geopark v Banskej Štiavnici, spoluorganizátormi Múzeum vo Svätom Antone a Ranč Nádej vo Svätom Antone. Animátormi boli odborní pracovníci SEV Geopark a ako každý rok, aj tentoraz s animátorskou činnosťou pomáhali študenti FEE TU Zvolen, sídliacej v Banskej Štiavnici.

Žiaci prvých ročníkov ZŠ (Voznica, Vyhne, Hodruša – Hámmre, Banská Belá, Budča, Štiavnické Bane, Prenčov, Svätý Anton, Banská Štiavnica: J. Horáka, J. Kollára, Sv. F. Assiského, A. Sládkoviča, Špeciálna základná škola) a žiaci zo ZŠ internátnej pre nevidiacich a slabozrakých z Levoče sa na jednotlivých stanovištiach mohli zážitkovou formou dozvedieť množstvo informácií o jednotlivých ekosystémoch (rastliny, živočíchy – hmyz, vtáky, cicavce). Získali zručnosti a vedomosti o výrobe recyklovaného papiera, a tým aj informácie o drevinách, z ktorých sa papier vyrába. Ďalšie stanovište ponúkalo možnosť využitia jemnej motoriky a fantázie, pretože tam si žiaci mohli z hrncárskej hliny vyrobiť zvieratká... Na poslednom, piatom stanovišti sa deti stretli s jedným z najstarších pomocníkov človeka – koňom. Pre nevidiace deti z Levoče to bol podľa názoru ich pedagógov deň zážitkov, pre nich vhodných foriem učenia, pretože si mohli všetko vlastnoručne vyskúšať. Spolupráca medzi nimi a domácimi žiakmi bola vynikajúca, taktiež si spo-

ločne zahráli divadielko pripravené vysokoškolákmi. V SEV Geopark už teraz pripravujú štvrtý Jar pod Sitnom, na ktorú chcú pozvať aj školy z okresov Zvolen, Žiar nad Hronom a Žarnovica.

Práca s učiteľmi

Na prelome mesiacov apríl a máj SEV Geopark pre učiteľov z okresov Banská Štiavnica, Žiar nad Hronom, Žarnovica pripravilo workshop, kde sa prezentovala činnosť Slovenskej agentúry životného prostredia a jej Centra environmentálnej

výchovy a vzdelávania, ako aj činnosť stredísk environmentálnej výchovy SEV SAŽP a možnosti ich využitia vo vyučovaní. Zároveň sa začala spolupráca so zriaďovateľmi a jednotlivými školskými úradmi, ako aj učiteľmi a riaditeľmi základných škôl. Hlavnou témou bola prezentácia Zeleného balíčka, ktorý je vhodný na vyučovanie v ktoromkoľvek ročníku základných škôl.

CD ROM Prírodné dedičstvo Slovenska

Ešte v minulom roku SEV Geopark pripravilo a uviedlo na trh interaktívnu metodickú pomôcku CD ROM Prírodné dedičstvo Slovenska, určenú pre školy a širokú odbornú i laickú verejnosť. O tento produkt je veľký záujem. V tomto roku SEV Geopark požiadalo Ministerstvo školstva SR o udelenie odporúčania ako doplnkovej literatúry (po odbornej stránke poskytol stanovisko Štátny pedagogický ústav) pre výchovno-vzdelávací proces.

Akcie pre žiakov

Činnosť SEV Geopark smeruje k rôznym vekovým skupinám. Od januára do mája t. r. pracovníci strediska

pripravili množstvo prednášok, prezentácií, enviroaktivít, na ktorých sa zúčastnilo 365 žiakov. SEV je spoluorganizátorom medzinárodnej výtvarnej súťaže My sa nevieme sťažovať nahlas, do ktorej poslalo svoje práce 309 mladých výtvarníkov a podieľa sa aj na príprave sprievodných akcií festivalu Envirofilm.

Hypericum

V strediskách environmentálnej výchovy SAŽP sa v tomto období konala regionálna súťaž Hypericum. V banskoštiavnickom regióne súťažilo osem trojčlenných družstiev. Súťaž prebiehala v areáli Kaštieľa vo Sv. Antone. SEV Geopark ako hlavný organizátor žiakom „bežné“ súťaženie spestril hľadaním stanovišťa pomocou indícií, takže až po jeho nájdení mohlo družstvo zodpovedať príslušnú otázku. Po technickej stránke v súťaži pomáhali pracovníci Múzea vo Sv. Antone a študenti FEE TU Zvolen a FKE UMB Banská Bystrica.

Mgr. Barbora Úradníková

SAŽP - SEV Geopark Banská Štiavnica

Hypericum – Vysoké Tatry 2005

Slovenská agentúra životného prostredia – Stredisko environmentálnej výchovy (SEV) Orlík Spišská Sobota v spolupráci so správou Tatranského národného parku v Tatranskej Štrbe zorganizovali 10. mája 2005 (po prvýkrát v Popradskom regióne) prírodovednú, pohybovo-vedomostnú súťaž pre druhý stupeň základných škôl Hypericum. *Hypericum perforatum* je latinský názov rast-

linky ľubovníka bodkovaného. Názov súťaže Hypericum tak v prenesenom význame znamená, že ľúbime a radi spoznávame svoj rodný kraj.

Deti súťažili vo voľnej prírode v Tatranskej Štrbe. Ich úlohou bolo prejsť vytýčenú trasu s piatimi stanovišťami. Prvé dve boli zamerané na teoretickú časť – vedomosti o vybraných druhoch rastlín a živočíchov regiónu a o všeobecných ekologických pojmoch. Na treťom stanovišti určovali 6 druhov rastlín a na štvrtom 6 druhov živočíchov. Piate stanovište bolo venované kultúrnemu a historickému dedičstvu Spiša. V teoretickej časti na stanovištiach odpovedali na 3 otázky z desiatich. Profesionálni strážcovia prírody TANAP-u nimi súťažiacich riadne potrápili!

Súťaže sa zúčastnilo 10 trojčlenných družstiev z 10 základných škôl z Popradu a okolia. Súťaž bola pomer-

ne vyrovnaná, rozdiely medzi družstvami iba jednobodové a súťaživá nálada výborná. Naše popradské deti nám ukázali, že sa dokážu naučiť a odpovedať aj na veľmi náročné otázky, a že prírodu a históriu svojho regiónu už dobre poznajú. Po dlhých a ťažkých rozbojoch sme nakoniec spoznali víťazov. Na prvom mieste sa umiestnilo družstvo žiakov zo ZŠ na Ulici mládeže v Poprade, na druhom mieste žiaci zo ZŠ v Spišskej Sobotě a tretie miesto obsadili žiaci zo ZŠ na Ulici mieru vo Svite. Deti boli odmenené hodnotnými knižnými cenami a prvé družstvo sa zúčastní na celoslovenskom kole v Banskej Bystrici.

Súťažiaci aj pedagógovia, ktorí ich sprevádzali, boli nadšení, lebo podobná súťaž sa ešte v regióne nekonala. Pedagógom sa páčilo, že deti sa pohybovali v prírode, museli sa naučiť orientovať v teréne, nájsť stanovištia a pracovať v tíme. S radosťou prislúbili účasť aj na druhom ročníku Hypericum – Vysoké Tatry.

Na záver by sme radi poďakovali pracovníkom Správy TANAP-u v Tatranskej Štrbe za ich obetavú a nezištnú pomoc, ktorou prispeli k zdarnému priebehu súťaže.

Mgr. Alexandra Salajová

SAŽP - SEV Orlík

Foto: Martina Proházková

